

A dr. Rétvári Beáta ügyvéd (1161 Budapest, József utca 10/F.) által képviselt [REDACTED] felperesnek a dr. Dani Csaba jogtanácsos által képviselt [REDACTED] Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (1916 Budapest, Fiumei u. 19/a.) alperes ellen az alperes által 2015. április 20-án hozott T-KP-593-2/2015. számú közigazgatási hatósági határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított közigazgatási perben a közigazgatási bíróság meghozta a következő

V é g z é s t

Az eljáró bíró – a /15-II. számú végzésben foglaltak fenntartásával és azok kiegészítésével – indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti hatáskörében eljárva állapítsa meg a jelen perben alkalmazandó, a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet (a továbbiakban: NEFMI rendelet) 4. § (1) bekezdés a) pontja, 5. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 1. melléklet 7.2. és 9.8. táblázat alaptörvény-ellenességét, és azokat semmisítse meg, továbbá e jogszabályi rendelkezések jelen ügyben való alkalmazhatóságát zárja ki az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés alapján is.

A végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I. Az indítvány-kiegészítés oka és alapja

A közigazgatási bíróság a 25.K.32.592/2015/15-II. számú végzésével a per tárgyalását felfüggesztette és az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte hivatkozva az Alaptörvény egyes meghatározott rendelkezéseire.

Az Alkotmánybíróság tájékoztatása szerint a 25.K.32.592/2015/15-II. számú végzéssel előterjesztett egyedi normakontroll indítványt az Alkotmánybíróság Hivatala 2016. november 09-én III/1845/2016. ügyszám alatt nyilvántartásba vette.

A bírói indítvány előterjesztését követően a közigazgatási bíróság álláspontja szerint két olyan, a jelen ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányosságának megítélését befolyásoló lényeges körülmény következett be, amely indokolta a már előterjesztett bírói indítvány kiegészítését.

A közigazgatási bíróságnak hivatalból tudomása van arról [a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 163. § (3) bekezdés], hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának („EJEB”) Nagytanácsa 2016. december 13-án a Nagy Béláné v. Hungary ügyben¹ („Nagy-ítélet”) megállapította, hogy az Emberi Jogok Európai Egyezményének („EJEE”) Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikke (tulajdonhoz való jog) az ügy tárgyát képező magyar rokkantsági nyugdíjra alkalmazható volt, és megállapította az egyezményesértést ezen a jogcímen.

Az Alkotmánybíróság a 2016. december 21-ei 25/2016. (XII. 21.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh1.) emellett a határozat [20]-26] bekezdéseiben elvi jelleggel foglalkozott az Alaptörvény XIX. cikke és XIII. cikke közötti kapcsolattal.

Az Abh1. utalt arra, hogy a gazdasági, szociális, kulturális jogok csoportját – melyek közé a

¹ CASE OF BÉLÁNÉ NAGY v. HUNGARY (Application no. 53080/13).

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	III/1845-2/2016
Érkezett:	2017 JAN 26.
Indítvány:	1
Kezelőiroda:	[Signature]

szociális biztonság is tartozik – megkülönböztetjük a klasszikus szabadságjogoktól nagyrészt abból a megfontolásból, hogy előbbieket alapvetően az állam gazdasági teljesítőképességétől függenek. A szociális jogok sajátosságai közé tartozik, hogy az elért védelmi szint csökkentésének tilalma nem áll fenn, továbbá az állam kötelezettségei alapvetően arra korlátozódnak, hogy egyrészt hozzon létre egy olyan intézményrendszert, amely útján az alkotmányos jogok érvényesülhetnek, másrészt pedig meg kell határozni az intézményrendszer igénybevételével kapcsolatos jogosultságokat. Mindez nem jelenti ugyanakkor azt, hogy a szociális jogok között ne lehetnének olyanok, amelyek alapjogi védelemben részesülnek. Emellett megjelennek a szociális jogok között alkotmányos jogok, illetve olyanok is, amelyek államcélok, vagyis semmilyen alanyi jogosultság nem fakad belőlük. Az Abh1. szerint az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdése a szociális biztonságot a korábbi Alkotmánytól eltérően szabályozza, mely változás mögött is alapvetően az a felismerés állt, hogy az állam teljesítőképessége korlátozott, a korábbi jóléti modell pedig immár nem tartható fenn. Ennek megfelelően a XIX. cikk (1) bekezdésének első mondata államcél fogalmaz meg akkor, amikor kimondja, Magyarország „törekszik” arra, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Ugyanezen bekezdés második mondata ugyanakkor az állampolgárok anyasága, betegsége, rokkantsága, özvegyisége, árvasága és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélkülisége esetében garantálja a „*törvényben meghatározott támogatásra*” való jogosultságot. Az Abh.1 utalt arra, hogy a 40/2012. (XII. 6.) AB határozat mondta ki, hogy az Alaptörvény XIX. cikke két esetben jogosultságról szól: a XIX. cikk (4) bekezdése állami nyugdíjra való jogosultságot említ, melynek feltételeit törvény állapítja meg, a másik eset pedig a XIX. cikk (1) bekezdésének idézett mondata. Ezt értelmezte tovább az Alkotmánybíróság a 28/2015. (IX. 24.) AB határozatában, melyben kimondta, hogy a fent felsoroltak „*azok az élethelyzetek, amelyekre szabottan törvényben alanyi jogon járó juttatásokat kell bevezetni, illetve fenntartani. Ebből az következik, hogy jöllehet a XIX. cikk jellemzően államcélokról, és nem alapvető jogokról szól, az Alaptörvénynek ez a cikke »Alaptörvényben biztosított jogot« tartalmaz abban az értelemben, hogy törvényi jogosultságoknak (meghatározott élethelyzetekhez kötve) alaptörvényi háttérrel ad. Habár a törvényi feltételek részletei vagy a [...] jogosultság feltételei, mint konkrét részletszabályok nem az Alaptörvényből következnek, az alaptörvényi háttér azt jelenti, hogy az elvont jogosultság [...] az Alaptörvényből ered*” (Indokolás [34]). A közelmúltban meghozott 4/2016. (III. 1.) AB határozat megerősítette ezt az értelmezést, illetve kiemelte, hogy a XIX. cikk (2) bekezdése elválaszthatja a tételesen felsorolt élethelyzetek szerinti és a nem ilyen, hanem a más rászorulóknak szociális biztonságának megvalósítását. Az élethelyzetek felsorolásának alkotmányjogi jelentőségét mutatja például az is, hogy Magyarország Alaptörvényének negyedik módosítása a 21. cikk (1) bekezdés h) pontjával a XIX. cikk (1) bekezdésében a „rokkantság” szövegrész helyébe a „rokkantság, fogyatékoság” szöveget léptette (Indokolás [31]). A XIX. cikk értelmezésének következő lépéseként ugyanebben a döntésében az Alkotmánybíróság figyelembe vette az Alaptörvény által biztosított védelem körében immár azt is, hogy a gyermekgondozási díj mint az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdése szerinti anyaság esetén – az Alaptörvényből fakadóan – biztosítandó támogatás nem rászorultság, hanem *biztosítási alapú ellátás, ugyanis járulékfizetés kapcsolódik hozzá*. Ezzel megerősítette a XIX. cikk (1) bekezdésből fakadó védelmet az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való joggal (Indokolás [30]-[32]). Az Abh1. a konkrét ügyben kimondta, hogy az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésében nevesített élethelyzet az önhibán kívüli okból bekövetkezett munkanélküliség is, ebből fakadóan tehát az államnak alanyi jogon járó juttatásokat, támogatásokat kell biztosítania az állampolgárok számára. Ez nem azt jelenti, hogy álláskeresői járadék elnevezéssel az államnak ellátást kell működtetnie. Az Alaptörvényből nem következik közvetlenül az álláskereső fogalmának meghatározása sem, de az sem, hogy az ellátást szabályozó törvény hogyan határozza meg az önhibán kívüli okokat. A támogatási formák és ezek feltételei meghatározása törvényhozásra tartoznak. Az Abh1. szerint *ami az Alaptörvényből következik az az, hogy a törvény valamilyen*

támogatást biztosítson az önhibájukon kívül munkanélkülivé vált személyek számára. E támogatások részben biztosítási alapúak, vagyis a korábban befizetett járulékkal vásárolt, alanyi jogon járó juttatások, részben pedig *ex gratia* jellegűek lehetnek. A két támogatástípus között az a legfontosabb különbség, hogy a járulékfizetési kötelezettséggel biztosított támogatások egyben az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jog védelmét is bírják, figyelemmel arra az alaptörvény-értelmezési követelményre is, mely szerint az Alaptörvény szabályait egymásra tekintettel lehet és kell értelmezni {33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [94], illetve 4/2016. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [29]}. Ezzel szemben az *ex gratia* juttatások jellemzője, hogy a jogalkotó méltányosságból juttat javakat és senkinek sincs joga arra, hogy egy *ex gratia* juttatás meghatározott formájában részesüljön. Ebből következően a jogalkotót széles körű mérlegelési jog illeti meg mind a jogosulti körnek, mind a juttatás mértékének és egyéb feltételeinek a meghatározása tekintetében, ugyanakkor a jogosulti kör, a jogosultság mértéke és egyéb feltételei nem határozhatók meg önkényes módon {lásd pl. 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [32]}. Mivel azonban a XIX. cikk (1) bekezdés második mondata tételesen felsorolja azokat az okokat, amely alapján támogatásra jogosult az érintett, e körben valamilyen ellátási formát mindenképpen biztosítani, működtetnie kell az államnak, a fent említett széleskörű jogalkotási szabadsága mellett. Mindkét, jelen ügygel érintett juttatás (a biztosítási alapú és az egyéni szociális szempontokon nyugvó), különböző mértékben ugyan, de a szociális biztonságot megfogalmazó XIX. cikk védelme alatt áll, a jogszabályi feltételeknek megfelelő kérelmező jogosult ezen juttatásokra, e jogosultságait pedig az Alaptörvény védi. Az *ex gratia* juttatások esetében a jogalkotót szélesebb körű mérlegelési jog illeti meg, ugyanis nemcsak azt döntheti el, hogy milyen ellátást biztosít, hanem azt is, hogy biztosít-e egyáltalán ilyen juttatást, és ha igen, azt az érintettek mely csoportjának, milyen mértékben és milyen formában biztosítja {Abh1. Indokolás [20]-[26]}.

Párhuzamos alkotmánybírói vélemény pedig – osztva az Abh1.-ben foglaltakat – kifejtette emellett, hogy az Alaptörvény XIX. cikkében foglalt rendelkezések jogi jellegét meghatározott élethelyzetekhez képest kell vizsgálni. Egyes élethelyzetek vonatkozásában pedig az Alaptörvény rendelkezése több mint államcél, mert arra az érintett Alaptörvényben biztosított jogként hivatkozhat. Ez a jogosultság pedig – főszabály szerint – nem tekinthető alapvető jognak. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság mégis alapjogi védelemben részesít egyes – a szociális biztonsággal összefüggő – alanyi jogokat, mégpedig akkor, ha az egyben az Alaptörvény XIII. cikkének hatálya alá is tartoznak. A járulékfizetési kötelezettséggel biztosított támogatások ugyanis – amint erre az Alkotmánybíróság ebben a határozatában is rámutatott – az alkotmányos tulajdonvédelem körébe (is) tartoznak.

A közigazgatási bíróság az Alaptörvény és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény („Abtv.”) rendelkezései alapján nem azonosított olyan eljárásjogi rendelkezést, amely a bírói indítvány-kiegészítés akadályát jelentené.

II. Az alkotmányos tulajdonvédelem sérelme jelen ügyben

A közigazgatási bíróság a /15-II. számú végzés IV. pontjában már hivatkozott arra, hogy „a jogosultsági feltételeket előíró hivatkozott NEFMI rendeletbeli szabályok sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság és jogos várakozások elvét is. A felperes – figyelemmel betegségének különleges jellemzőjére, vagyis arra, hogy az nem javulhat, és már többször elérte a jogosultsághoz szükséges egyébként változatlan törvénybeli egészségkárosodási értéket – alappal bizakodhatott a hosszú ideje fennálló jogi helyzet változatlanságában [25/2015. (VII. 21.) AB határozat].”

Az Alkotmánybíróság a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatában úgy fogalmazott, hogy „[E]gyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje. A pacta sunt servanda elvéből [Alkotmány 7. § (1) bekezdés, Alaptörvény Q. cikk (2)-(3) bekezdés] következően tehát az Alkotmánybíróságnak akkor is követnie kell a strasbourgi joggyakorlatot, az abban meghatározott alapjogvédelmi szintet, ha saját megelőző, „precedens-határozataiból” ez kényszerűen nem következne.” [Lásd még például 36/2013. (XII. 5.) AB határozat].

A strasbourgi esetjogot elemző mértékadó SUDRE-kommentár rámutat arra, hogy

„a szociális jogok elsődlegesen az Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 'javak' fogalmán keresztül 'szűrődhetnek be' az EJEE-be.”²

Ezt a folyamatot a magyarra nehezen lefordítható „socialisation de la notion de 'biens’”³ kifejezéssel írták le, ami azt foglalja magában, hogy a szociális/jóléti juttatások (social, welfare benefits, allocations sociales) egyre tágabb köre vált olyan „javakká”, amelyeket az EJEB tulajdoni védelem alá vont. Rámutat arra is, hogy

„A Gaygusuz v/Austria ügy jelentős nyitás volt ugyan a szociális megfontolások kapcsán [...], mindazonáltal bizonytalanságot hagyott abban a tekintetben, hogy a javakká minősítés csupán a hozzájáruláson/ellenszolgáltatáson alapuló szociális juttatásokra, vagy az ezeken kívüli juttatásokra is vonatkozik-e.”⁴

A Stec v/Egyesült Királyság ügyben⁵ pedig az EJEB Nagytanácsa kifejezetten elfogadta a „kiterjesztő megoldást.”⁶ Erre az álláspontra utalt az EJEB Nagytanácsa a Nagy-ítélet 82. pontjában⁷, megállapítva azt is, hogy bár a Kiegészítő Jegyzőkönyv nem garantál meghatározott összegű juttatást, de a juttatás összegének csökkentése vagy eltörlése olyan korlátozást jelenthet,

² „La 'perméabilité' de la Convention européenne des droits de l'homme aux droits sociaux se réalise principalement par le relais de la notion de biens et de l'article 1er du Protocole 1 qui lui a donné asile.” Frédéric SUDRE – Jean-Pierre MARGUÉNAUD – Joël ANDRIANTSIMBAZOVINA – Adeline GOUTTENOIRE – Michel LEVINET: *Les grands arrêts de la Cour européenne des Droits de l'Homme*, Thémis droit, Puf, 2007. 663-664.

³ SUDRE (2007) 663.

⁴ „L'arrêt Gaygusuz laissait cependant planer une incertitude sur le point de savoir si la qualification de biens était réservée aux allocations sociales contributives ou si elle valait aussi pour les allocations sociales non contributives.” SUDRE (2007) 666.

⁵ CASE OF STEC AND OTHERS v. THE UNITED KINGDOM (Applications nos. 65731/01 and 65900/01)

⁶ „la solution extensive” SUDRE (2007) 666.

⁷ „La Cour a également dit que l'article 1 du Protocole n° 1 n'imposait aucune restriction à la liberté pour les États contractants de décider d'instaurer ou non un régime de protection sociale ou de choisir le type ou le niveau des prestations censées être accordées au titre de pareil régime [...] En revanche, dès lors qu'un État contractant met en place une législation prévoyant le versement automatique d'une prestation sociale – que l'octroi de cette prestation dépende ou non du versement préalable de cotisations – cette législation doit être considérée comme engendrant un intérêt patrimonial relevant du champ d'application de l'article 1 du Protocole n° 1 pour les personnes remplissant ses conditions.» ; « The Court has also held that Article 1 of Protocol No. 1 imposes no restriction on the Contracting States' freedom to decide whether or not to have in place any form of social-security scheme, or to choose the type or amount of benefits to provide under any such scheme. [...] If, however, a Contracting State has in force legislation providing for the payment as of right of a welfare benefit – whether conditional or not on the prior payment of contributions – that legislation must be regarded as generating a proprietary interest falling within the ambit of Article 1 of Protocol No. 1 for persons satisfying its requirements. »

amelyet igazolni kell [84. pont].⁸ A Nagy-ítélet 89. pontjában ezért az EJEB arra jutott, hogy

„[A] hivatkozott joggyakorlatból az következik, hogy amikor a belső jog által meghatározott ilyen vagy olyan juttatás feltételei megváltoznak, és emiatt az érintett személy ezeknek már nem felel meg teljesen, az adott ügy egyedi körülményeinek aprólékos vizsgálatát – így különösen a feltételekben bekövetkezett változás természetére – kell elvégezni a belső jog által kellően létrehozott vagyoni-tulajdonosi érdek létezésének megállapítása érdekében. Ezt kívánja a jogbiztonság és a joguralma, amelyek az Egyezmény alapvető értékeinek részét képezik.”⁹

Az ilyen természetű ügyek egyedi jellemzői aprólékos („*minutieux/careful*”) vizsgálatának fontosságára és annak alkotmányossági vetületére jelen közigazgatási bíróság is hivatkozott már a 15-II. számú végzésében. A Nagy-ítéletben figyelembe vett szempontok alapján továbbá, ahol a biztosítási/hozzájárulási elem csak egy volt a figyelembe veendő számos szempont között, a közigazgatási bíróság álláspontja szerint jelen esetben is olyan tulajdonvédelmi alapon álló az egyszerű reményt („*a mere hope/un simple espoir*”)¹⁰ meghaladó „*jogos várakozás*” (*legitimate expectation, espérance légitime*) alakult ki, amely a tárgybeli juttatás megvonását nem csak a jogbiztonságra, hanem az alkotmányos tulajdonvédelemre tekintettel is vizsgálhatóvá teszi az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése alapján. A 15-II. számú végzésben kifejtett ténybeli körülmények alapján (az állam által jogerős döntésekben többször elismert jogosultság, hosszabb ideje fennálló juttatás és betegség, amelyben tényleges javulás nem következett be, sőt állapotrosszabbodást diagnosztizáltak, felperesi önhiba hiánya) amelyeket a közigazgatási bíróság részletesen szükségtelennek tart megismételni, felperesnek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése alapján is védendő vagyoni érdeke alakult ki, amelybe az állam – a jogosultsági feltételek aránytalan szigorításával – a szociális juttatás teljes megvonásával aránytalanul korlátozta felperes tulajdonhoz való jogát. A jogosultsági feltételek rendeleti meghatározása nem teremt kellő egyensúlyt az elérni kívánt közérdekű célok (közpénzek védelme, visszaélések elkerülése) és az érintett különleges élethelyzetben lévő személyek, köztük felperes vagyoni érdekei között.¹¹

⁸ „À cet égard, il faut rappeler que l'article 1 du Protocole n° 1 à la Convention ne garantit pas, en tant que tel, un quelconque droit à une pension d'un montant donné[...], bien qu'une réduction du montant d'une allocation ou la suppression de celle-ci puisse constituer une atteinte à un bien qu'il y a lieu de justifier.” ; « In this connection, it ought to be reiterated that Article 1 of Protocol No. 1 to the Convention does not guarantee, as such, any right to a pension of a particular amount [...] although where the amount of a benefit is reduced or discontinued, this may constitute interference with possessions which requires to be justified. » ; « In this connection, it ought to be reiterated that Article 1 of Protocol No. 1 to the Convention does not guarantee, as such, any right to a pension of a particular amount [...] although where the amount of a benefit is reduced or discontinued, this may constitute interference with possessions which requires to be justified. »

⁹ „Ainsi, il ressort de la jurisprudence précitée que, lorsque les conditions fixées par le droit interne pour l'octroi de telle ou telle forme de prestation ou de pension ont changé et que, de ce fait, la personne concernée n'y satisfait plus, un examen minutieux des circonstances individuelles de l'espèce – en particulier, la nature du changement apporté auxdites conditions – peut s'imposer dans le but de vérifier l'existence d'un intérêt patrimonial substantiel suffisamment établi au regard du droit national. Ainsi le veulent la sécurité juridique et la prééminence du droit, qui font partie des valeurs fondamentales sous-jacentes à la Convention.” ; “Thus, as can be seen from the above case-law, where the domestic legal conditions for the grant of any particular form of benefits or pension have changed and where the person concerned no longer fully satisfies them due to the change in these conditions, a careful consideration of the individual circumstances of the case – in particular, the nature of the change in the requirement – may be warranted in order to verify the existence of a sufficiently established, substantive proprietary interest under the national law. Such are the demands of legal certainty and the rule of law, which belong to the core values imbuing the Convention.”

¹⁰ Nagy-ítélet [75]

¹¹ « Au vu de ce qui précède, la Cour estime que, bien qu'elle ait pour finalité d'économiser les deniers publics en réformant et en rationalisant le régime des prestations d'invalidité, la mesure litigieuse consiste en une législation qui, au vu des circonstances, n'a pas ménagé un juste équilibre entre les intérêts en jeu. À ses yeux, une telle finalité ne

Fentiekre és a 15-II. számú végzésre figyelemmel – és alapul véve az Alkotmánybíróság 61/2011. (VII. 13.) AB határozatában az EJEE és az Alaptörvény viszonyában kifejtett álláspontját – a közigazgatási bíróság indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése alapján is állapítsa meg a hivatkozott NEFMI rendeletbeli szabályok alaptörvényellenességét, azokat semmisítse meg, illetve zárja ki azok alkalmazhatóságát a jelen ügyben.

A végzés elleni jogorvoslat lehetőségét a Pp. 155/B. § (4) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2017. január 13.

Dr. Barabás Gergely s. k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

saurait justifier l'adoption d'un texte d'effet rétroactif et dépourvu de mesures transitoires adaptées à la situation particulière [...] puisqu'elle a été de ce fait privée de son espérance légitime de recevoir une prestation d'invalidité. Une ingérence aussi grave dans les droits de la requérante n'est pas conciliable avec le juste équilibre à préserver entre les intérêts en jeu. Il faut ajouter que la requérante a été privée du droit à toute prestation quelle qu'elle soit alors que rien n'indique qu'elle n'a pas à tout moment agi de bonne foi, coopéré avec les autorités ou entrepris toute action ou démarche nécessaire. La Cour estime donc qu'il n'y a pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre le but poursuivi et les moyens employés. Elle en conclut que, nonobstant l'ample marge d'appréciation dont l'État dispose en la matière, la requérante a dû supporter une charge individuelle exorbitante. »; « In the light of the above considerations, the Court is of the view that the disputed measure, albeit aimed at protecting the public purse by overhauling and rationalising the scheme of disability benefits, consisted in legislation which, in the circumstances, failed to strike a fair balance between the interests at stake. Such considerations cannot, in the Court's view, justify legislating with retrospective effect and without transitional measures corresponding to the particular situation [...] entailing as it did the consequence of depriving the applicant of her legitimate expectation that she would receive disability benefits. Such a fundamental interference with the applicant's rights is inconsistent with preserving a fair balance between the interests at stake. It should also be noted that the applicant was deprived of entitlement to any allowance, despite the fact that there is no indication that she failed to act in good faith at all times, to co-operate with the authorities or to make any relevant claims or representations. The Court thus considers that there was no reasonable relation of proportionality between the aim pursued and the means applied. It therefore finds that, notwithstanding the State's wide margin of appreciation in this field, the applicant had to bear an excessive individual burden [...] amounting to a violation of her rights under Article 1 of Protocol No. 1. » (Nagy-itélet [124]-[126])